

קטלוג מכונים

תובנת משימה

כחלק מהמאמץ החינוכי לחיזוק רוח הלחימה של הכוחות באמצעות העמקה בתובנת המשימה ובהיכרות עם האויב, מפעיל חיל החינוך ארבעה מכוני מחקר מובילים בישראל בתחומי הביטחון וחקר המזרח התיכון באמצעות התקשרות במשרד הביטחון, אותם ניתן להזמין דרך מרכז המח"ר – מוקד חינוך ורוח.

במכונים השונים קיימים המשאבים לקיום מגוון פעילויות, לקבוצות קטנות וגדולות. ככלל המפגשים וההרצאות מתקיימות במכונים עצמם, אך בתיאום פרטני מול המכון ניתן לבדוק אפשרות הגעה ליחידה.

התכנים אותם מציעים המכונים מאושרים לדרג מ"פ/רס"ן ומעלה בלבד! פעילות לדרגים נמוכים יותר לא תאושר במוקד. כל חריגה נדרשת באישור תחום תורה והסברה במקח"ר.

איש קשר בתחום תורה והסברה: רס"ן (מיל') אמנון ירום 052-9215207

בית יוצר
לבניין הרוח
חיל החינוך והנוער

מעודכן לפברואר 2025

מרכז בגין-סאדאת למחקרים אסטרטגיים (בס"א) באוניברסיטת בר אילן

המרכז עורך מחקרים מכווני מדיניות בנושאים אסטרטגיים, במיוחד בנושאים הקשורים לביטחון הלאומי של ישראל ולמדיניות החוץ שלה, ובסוגיות אזוריות במזרח התיכון. פרסומיו של המרכז מכוונים אל מקבלי ההחלטות הישראלים הבכירים במערכת הפוליטית, במסד הביטחוני ובשירות החוץ של ישראל, וכן אל הסגל הדיפלומטי, התקשורת, הקהילה האקדמית, מנהיגי הקהילות היהודיות ברחבי העולם והקהל המשכיל באופן כללי. המרכז מקיים כנסים בין-לאומיים, הרצאות ותדרכים המיועדים לקהל בין-לאומי ומקומי. באירועים אלה משתתפים מומחים מובילים בתחומם מן האקדמיה ואנשי מעשה מהארץ ומחו"ל. המרכז פיתח שיתופי פעולה פוריים עם מכונים מובילים בתחום המחקר האסטרטגי ברחבי העולם.

[קישור לאתר המכון](#)

מיקום: אוניברסיטת

בר-אילן, רמת גן

אשת קשר: שני

שריקי, 052-6607031

המרכז לחקר המזרח התיכון ומרכז אסיה באוניברסיטת אריאל – MECARC

המרכז פועל לפרסום מאמרים, סדנאות, הסכמים, סמינרים ופורומים של מחקר. פעילויות אלו מבקשות להשפיע על עיצוב מדיניות על מגוון מרכיביה, ולמען יצירתה של תפישה עדכנית וחדשנית במרחב עתיק יומין וטעון מחלוקות לאין שיעור. המרכז מקדם מחקרים הנשענים על שיטות מחקר שונות (איכותנית, כמותנית) וגישות מחקריות משולבות מתחומי מדעי הרוח והחברה, מעצם היותו חלק מהמחלקה למזרח תיכון ומדע המדינה באוניברסיטת אריאל. המרכז מורכב משלוש חטיבות המתקדמות בתחומי מחקר שונים: הזירה הפלסטינית וערביי ישראל; איראן ושיעה; וחוסן לאומי.

[קישור לאתר המכון](#)

מיקום: אוניברסיטת

אריאל, אריאל

אשת קשר: אלונה,

050-5417030

המכון למחקרי ביטחון לאומי – INSS

המכון פועל לחיזוק הביטחון הלאומי של ישראל ולשימור אופייה כמדינה יהודית ודמוקרטית. המכון עוסק במחקרים אסטרטגיים בתחומי הביטחון, יחסים בינלאומיים ואתגרי חוסן חברתי, תוך זיהוי הזדמנויות מדיניות והצעת פתרונות יצירתיים. פעילותו כוללת הפקת מחקרים, כנסים, תדרכים, וסימולציות, המיועדים למקבלי החלטות בדרגים הגבוהים ביותר בישראל ובזירה הבינלאומית. המכון מחולק לאשכולות מחקריות המתמקדים בעוצמה צבאית, עוצמה מדינית, חוסן לאומי, והבנת הזירות האזוריות והבינלאומיות, תוך שילוב גישות ניתוח מגוונות. המכון משתף פעולה עם גורמי ממשל, ביטחון ואקדמיה, ומספק ייעוץ למערכות השלטון, הצבא והדיפלומטיה הישראלית, לצד שימור קשרים עם מכונים מובילים בעולם.

[קישור לאתר המכון](#)

מיקום: אוניברסיטת

תל-אביב, תל אביב

איש קשר: עמוס

הרביץ, 054-6403066

המכון למדיניות נגד טרור באוניברסיטת רייכמן – ICT

המרכז עוסק במחקר אקדמי המתמקד בפיתוח מדיניות ציבורית חדשנית להתמודדות עם תופעת הטרור העולמי. המכון עוסק במחקר יישומי של הטרור ודרכי ההתמודדות עמו, תוך שימת דגש על ההיבטים המוראליים והפסיכולוגיים של התופעה, במטרה לחזק את כושר העמידה של הציבור. פעילותו כוללת עריכת מחקרים, קיום כנסים וימי עיון, ייעוץ למקבלי החלטות, והפעלת פורומים לדיון ולסיעור מוחות. ייחודו של המכון טמון בשיטת המחקר הרב-תחומית שלו, המשלבת מומחים מעולמות האקדמיה והביטחון.

מיקום: אוניברסיטת רייכמן, הרצליה
איש קשר: לורנה אטיאס, 052-3604662

[קישור לאתר המכון](#)

הרצאות לפי נושאים:

מרחב	נושאים	מכון	מרצים
איראן	איראן והציר השיעי	INSS	סימה שיין רז צימט דני סטרנוביץ בני סבטי
	משטר, מדיניות פנים וחוק, מדיניות אזורית, גרעין, בריתות, חברה, דת, אסלאם רדיקלי	MECARC	פרופ' רונן א. כהן ד"ר בשמת יפת (אסלאם רדיקלי)
	מגמות פוליטיות ומדיניות חוץ	BESA	אל"ם (מיל') שי שבתאי סא"ל (מיל') ד"ר אייל פינקו
	נשק גרעיני באיראן	BESA	אל"ם (מיל') שי שבתאי סא"ל (מיל') ד"ר אייל פינקו אל"ם (בדימוס) ד"ר רפאל בוכניק-חן

הרצאות לפי נושאים:

מרחב	נושאים	מכון	מרצים
לבנון	היסטוריה; הזירה הפוליטית, חיזבאללה, העדות, כלכלה, מדיניות חוץ	MECARC	ד"ר דן נאור
	פוליטיקה לבנונית פנימית, פעילות חזבאללה	BESA	סא"ל (מיל') ד"ר אייל פינקו
	לבנון וחיזבאללה	INSS	סא"ל (מיל') אורנה מזרחי
	התפתחות חיזבאללה	ICT	ד"ר איתן עזאני ד"ר תא"ל (מיל') אמנון סופרין
	יחסי ישראל-סוריה	BESA	סא"ל (מיל') ד"ר אייל פינקו
סוריה	סוריה	INSS	ד"ר כרמית ולנסי
	יחסי ירדן והפלסטינים, יחסי ישראל-ירדן	BESA	אל"ם (מיל') שי שבתאי אל"ם (בדימוס) ד"ר רפאל בוכניק-חן
ירדן	ירדן	INSS	ד"ר אופיר וינטר

הרצאות לפי נושאים:

מרחב	נושאים	מכון	מרצים
מצרים	מנהיגות ויציבות, יחסי ישראל-מצרים	BESA	אל"ם (מיל") שי שבתאי סא"ל (מיל") ד"ר אייל פינקו אל"ם (בדימוס) ד"ר רפאל בוכניק-חן
	מצרים	INSS	ד"ר אופיר וינטר
	היסטוריה, פוליטיקה, צבא, יחסי חוץ	MECARC	ד"ר בשמת יפת
מדינות המפרץ	מפרציות, סעודיה, המערכה האזורית	INSS	ד"ר יואל גוזנסקי
	ישראל והמפרציות: היסטוריה, יחסים גלויים וסמויים	MECARC	ד"ר גדי חיטמן ד"ר חן קרצ'ר
	משטר, מגמות פוליטיות ויחסי חוץ	BESA	דוד לוי פרופ' יהושע טייטלבוים פרופ' אלישבע רוסמן אל"ם (מיל") שי שבתאי
טורקיה	תורכיה, כורדים, מז' הים התיכון	INSS	ד"ר גליה לינדנשטראוס ד"ר רמי דניאל
	פוליטיקה פנימית, יחסי צבא-מדינה, היחסים עם ישראל ואיראן	BESA	סא"ל (מיל") ד"ר אייל פינקו
	היסטוריה, יחסי צבא-חברה, הקהילה היהודית, כלכלה, יחסי חוץ	MECARC	ד"ר אסא אופיר

הרצאות לפי נושאים:

מרחב	נושאים	מכון	מרצים
פלסטינים	פוליטיקה פנימית: פת"ח וחמאס	BESA	סא"ל (מיל") ד"ר שאול ברטל
	הרשות הפלסטינית והמצב בעזה	BESA	סא"ל (מיל") ד"ר שאול ברטל ד"ר נתנאל פלמר
	פלסטינים	INSS	פרופ' קובי מיכאל תא"ל (מיל") אודי דקל יוחנן צורף אל"ם (מיל") פנינה ברוך שרביט אורית פרלוב
	הזירה הפלסטינית: היסטוריה, מנהיגות, אידיאולוגיה, חברה	MECARC	ד"ר גדי חיטמן
	איו"ש	ICT	שלום בן חנן
המזרח התיכון	השפעות האביב הערבי על האזור – נורמליזציה, פליטים, ג'יהאד עולמי, מדינת הלאום הערבית, פמיניזם ערבי ואסלאמי	MECARC	ד"ר גדי חיטמן ד"ר בשמת יפת
	כלכלה במזה"ת	INSS	פרופ' מנואל טרכטנברג ד"ר תומר פדלון פרופ' אסטבן קלור ד"ר חגי אטקס

הרצאות לפי נושאים:

מרחב	נושאים	מכון	מרצים
טרור	קבוצות טרור אסלאמי ומדינות התומכות בטרור	BESA	סא"ל (מיל") ד"ר שאול ברטל ד"ר עדו הכט ד"ר נתנאל פלמר סא"ל (מיל") ד"ר אייל פינקו
	התפתחות חמאס – רקע היסטורי, מבנה, מאפייני פעילות	ICT	ד"ר מיכאל ברק
	תמונת מצב חמאס – מלחמת חרבות ברזל והיום שאחרי	ICT	אל"ם (מיל") מירי איזין
	טרור אסלאמי, טרור סלפי, טרור לאומי	MECARC	ד"ר גדי חיטמן ד"ר דן נאור
משפט ודין בינלאומי	המערכה המשפטית נגד ישראל, משפט וביטחון לאומי	INSS	אל"ם (מיל") עו"ד פנינה ברוך שרביט
	סוגיות משפטיות בניהול אתגרי ביטחון, משפט בינלאומי והשלכותיו על ישראל	MECARC	ד"ר אייל רובינסון ד"ר הילי מודריק אבן חן
	משפט בן לאומי, זכויות אדם, דיני מלחמה	BESA	פרופ' ג'ונתן ריינהולד פרופ' איתן שמיר ד"ר זיו בורר